

КИРИЧЕНКО Світлана Тихонівна (31. 10. 1935, Київ — 22. 04. 2016, там само) — учасниця правозахисного руху. Дружина [Ю. Бадзя](#). Орден княгині Ольги 3-го ступеня (2009). Закін. Київський університет (1957). Відтоді працювала у Інституті літ-ри АН УРСР, де познайомилася з І. Світличним, Л. Коваленком, Ю. Бадзьом, В. Стусом, які суттєво вплинули на її нац. свідомість; від 1969 — в Інституті філософії АН УРСР (обидва — Київ). 1965 брала участь у політ. протесті в кінотеатрі «Україна» в Києві проти арештів укр. інтелігенції, розповсюджувала самвидав. 1972, після арешту Н. Світличної, звернулася з листом до 1-го секр. ЦК КПУ з вимогою

повернути родині її 2-річ. сина, вивезеного з дитсадка, за що звільнена з роботи (надалі періодично залишалася безробітною до кін. труд. діяльності). 1979 у помешканні родини проведено обшук, вилучено рукописну працю Ю. Бадзя «Право жити». Звернулася з «Відкритим листом» до міжнар. громадськості та парт.-держ. керівництва СРСР із біографією чоловіка і коротким викладом цієї праці (неодноразово озвучений у програмах радіо «Свобода»). Розповсюджувала інформацію про політ. репресії в Україні, налагодила зв'язки з дисидентами країн Балтії, Москви, Закавказзя. Навесні 1980 вивезла із побачення з чоловіком нові вірші М. Руденка, у січні того ж року передала до США рукопис зб. віршів В. Стуса «Палімпсести». 9 грудня 1980 засудж. до 3-х місяців виправ. робіт за відмову свідчити на новому процесі В. Стуса. 20 квітня 1983 на знак протесту проти переслідування сім'ї (сина відрах. з інституту, на комсомол. зборах від нього вимагали зректися батька, з дочкою-школяркою «виховні бесіди» про батьків-антирадянщиків вела дирекція школи) оголосила безтермінове голодування і повідомила про це телеграмою ген. секр. ЦК КПРС Ю. Андропова. Через 2 тижні ректор відкликав наказ про виключення сина, чоловікові надано одноденне побачення після 3-річ. перерви. 1986–89 перебувала разом із ним на засланні в Якутії (РФ). Після повернення брала активну участь у процесах нац. відродження, працювала у секретаріаті Демократ. партії України. Написала спогади «Птах піднебесний» (про В. Стуса), «Люди не зі страху».

[В. В. Овсієнко](#)

Бібліографічний опис:

Кириченко Світлана Тихонівна / В. В. Овсієнко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-6437>. – Останнє поновлення : 2016.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).